Compartir.
Propietat intel·lectual.
Drets d'autor.
Llicències públiques.

LA COMUNIFICADORA
programa d'impuls de l'economia col·laborativa procomú

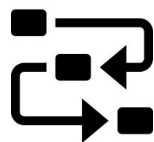
Barcelona, Convent de Sant Agustí, 15 de novembre de 2018

Ajuntament de Barcelona
Barcelona Activa
femPROCOMUNS
free knowledge institute
Lab Laboratori d'emprenedoria social cooperativa COOP

Què podem compartir que sigui objecte de propietat intel·lectual?

Habilitats:

Metodologies:

Continguts

Dades

<code> **Programari**

<code>

Arxius font

Codi de programació

Disseny

Fitxers d'edició gràfica o audiovisual

...

Projecte

Imatges:Fasdewx - CC BY-SA 3.0 + Imatges The Noun Project CC BY 3.0: Creative Stall, Adrian Park + Rflor

Marca:

Propietat intel·lectual.

El concepte.
La història.
L'actual marc jurídic.
Els 3 tipus.

LA COMUNIFICADORA
programa d'impuls de l'economia col·laborativa procomú

Propietat intel·lectual

Què va passar entre 1988 i 1990?

(confluència de les lleis de propietat intel·lectual)

Signatura conveni de Berna

Confluència

- 1988 el signa **Gran Bretanya**
- 1989 el signa **EUA**. VARA Act 1990 limita drets morals arts plàstiques i permet renunciar per ús específic.
- 90's el signen països **ex-socialistes**

+ més informació

Propietat intel·lectual
D'on veníem?
Origen de la propietat intel·lectual ~s.XVIII

Anglaterra:

Estatut de la Reina Anna 1710.

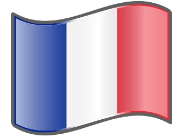
> Reconeix i limita els drets explotació d'obres als editors (14 anys); dret de l'autor a escollir editor.
> Bases dret copyright anglo-saxó

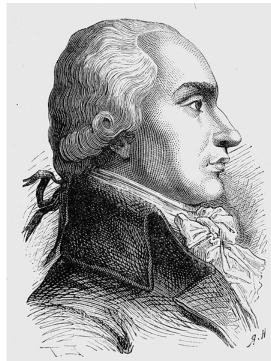

França:

Dret natural individual dels autors

> El poden cedir a un editor. Supressió privilegis
> Bases dret d'autor continental

Lakanal

Imatges Domini públic: Michael Dahl 1705 + H. Rousseau/E.Thomas + Autor desconegut. Imatge bandera: Seahen LGPL 2006

+ més informació

Propietat intel·lectual

propietat intel·lectual != propietat de les coses
(drets reals)

propietat sobre l'obra creativa
com a producció de la ment humana

propietat sobre l'objecte físic:
la pintura sobre el seu suport

Què pot ser objecte de propietat intel·lectual?

Creacions humanes que passen el llindar de l'originalitat.

Innovacions amb una aplicació industrial.

Marques comercials.

Estructura de les bases de dades

Què no?

Creacions no humanes, naturals-accidentals, mecàniques.

Idees que no s'han concretat en una plasmació creativa.

Creacions humanes que no passen el llindar d'originalitat.

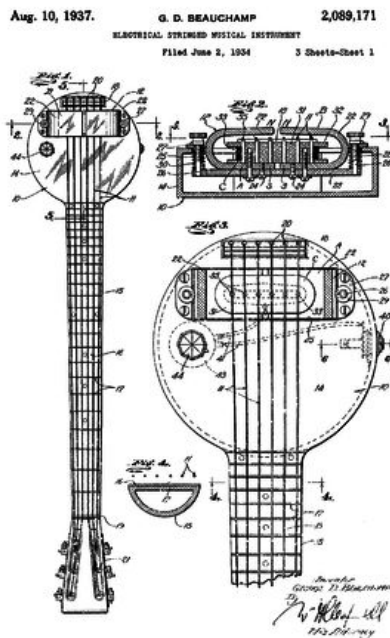
Lleis

Dades

...

3 tipus de propietat intel·lectual

[1] La propietat industrial: drets sobre una invenció amb aplicació industrial o sobre una marca distintiva

Cal registrar-los (oficina de patents; registre de marques)

Durada temporal (entre 10 i 50 anys)

Extensió territorial limitada a l'àmbit administratiu on s'ha concedit i als àmbits amb els quals hi hagi acords.

Les patents i les marques registrades són figures de protecció de la propietat industrial

+ més informació

Ajuntament de Barcelona | Barcelona Activa | femPROCOMUNS | free knowledge institute | Lab Laboratori d'emprenedoria social cooperativa COOP

3 tipus de propietat intel·lectual

[2] Drets d'autor:

sobre la plasmació d'una creació intel·lectual

Els genera la creació (no cal registre)

Són universals

Protegeixen el reconeixement i altres drets morals

Permeten fer ús i cedir els drets d'explotació

S'extingeixen passat un període d'anys (70 anys en la majoria d'estats) després de la mort de l'autor.

+ més informació

3 tipus de propietat intel·lectual

[3] Els drets connexos als drets d'autor: drets sobre l'obra dels qui no en són els autors però que hi tenen un paper rellevant, com els intèrprets (música, teatre, cinema), els qui fan enregistraments sonors o radiodifusió.

Els drets i l'abast varien molt segons el país

Sempre tenen una durada limitada que sol ser d'entre 20 i 50 anys des que s'adquireix.

+ més informació

Domini públic.

Hyeronimus Bosch 1495

William Turner 1839

Van Gogh 1888

LA COMUNIFICADORA
programa d'impuls de l'economia col·laborativa procomú

Domini Públic, límits dels drets d'autor

La propietat intel·lectual podria entrar en conflicte amb el **dret humà** d'accés a la cultura i la ciència, per això se li posen límits.

El **domini públic** són els materials a partir dels quals la societat **deriva** el coneixement i pren com a referència per a la **creació de noves obres**. [Europeana]

"Poseer un **dominio público saludable y próspero** es esencial para el bienestar económico y social de toda la sociedad.
"La digitalización del contenido del dominio público no crea nuevos derechos sobre él. Las obras que forman parte del dominio público en forma analógica siguen siendo parte de él una vez hayan sido digitalizadas."
Carta del domini públic d'Europeana

Domini Públic, límits dels drets d'autor

Berna indica que els estats poden regular:

- Dret de citació justificada d'obres publicades.
- Dret d'ús justificat en l'ensenyament.
- Possibilitat que els estats signants permetin la reproducció d'obres periodístiques i d'actualitat.
- Possibilitat que els estats signants permetin la reproducció d'obres literàries o artístiques quan es mostren o citen en esdeveniments d'actualitat.

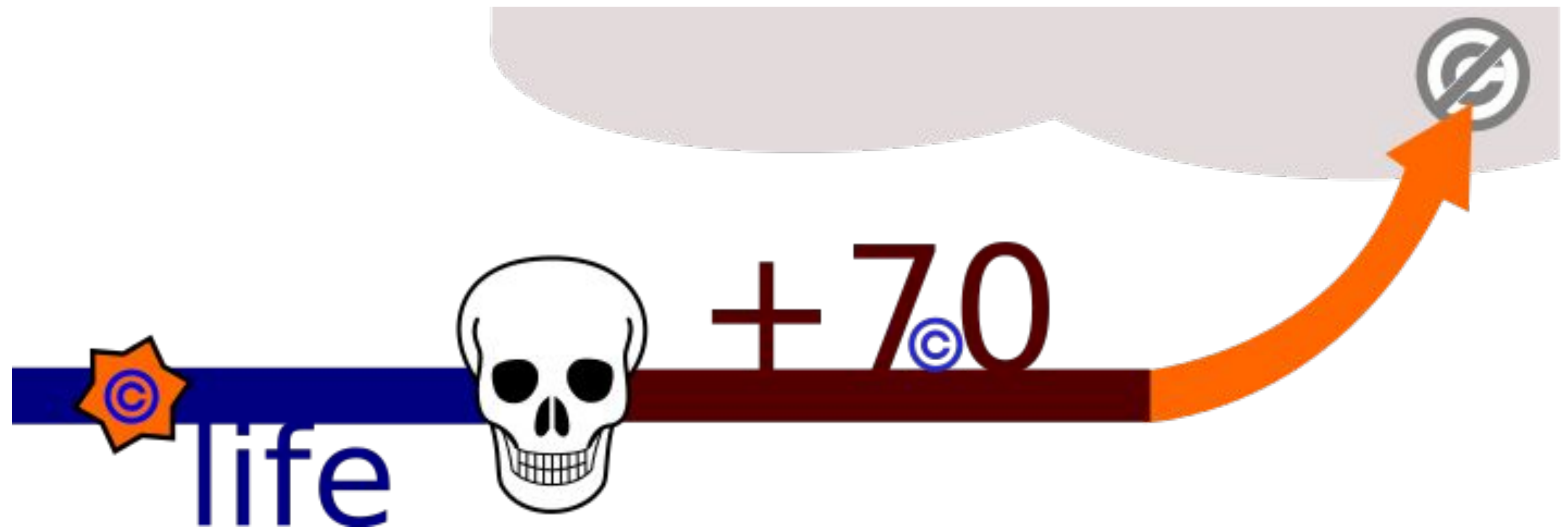
La **LPI Espanyola** també permet:

llibertat de panorama per a la reproducció d'obres que estiguin permanentment a l'espai públic. La paròdia d'obres protegides (art. 39 LPI), la interpretació de música en actes oficials o religiosos gratuïts (art. 38 LPI), la reproducció sense finalitat de lucre en benefici de persones discapacitades (art. 31 bis LPI), així com les còpies per a ús privat (art. 31 LPI)

+ més informació

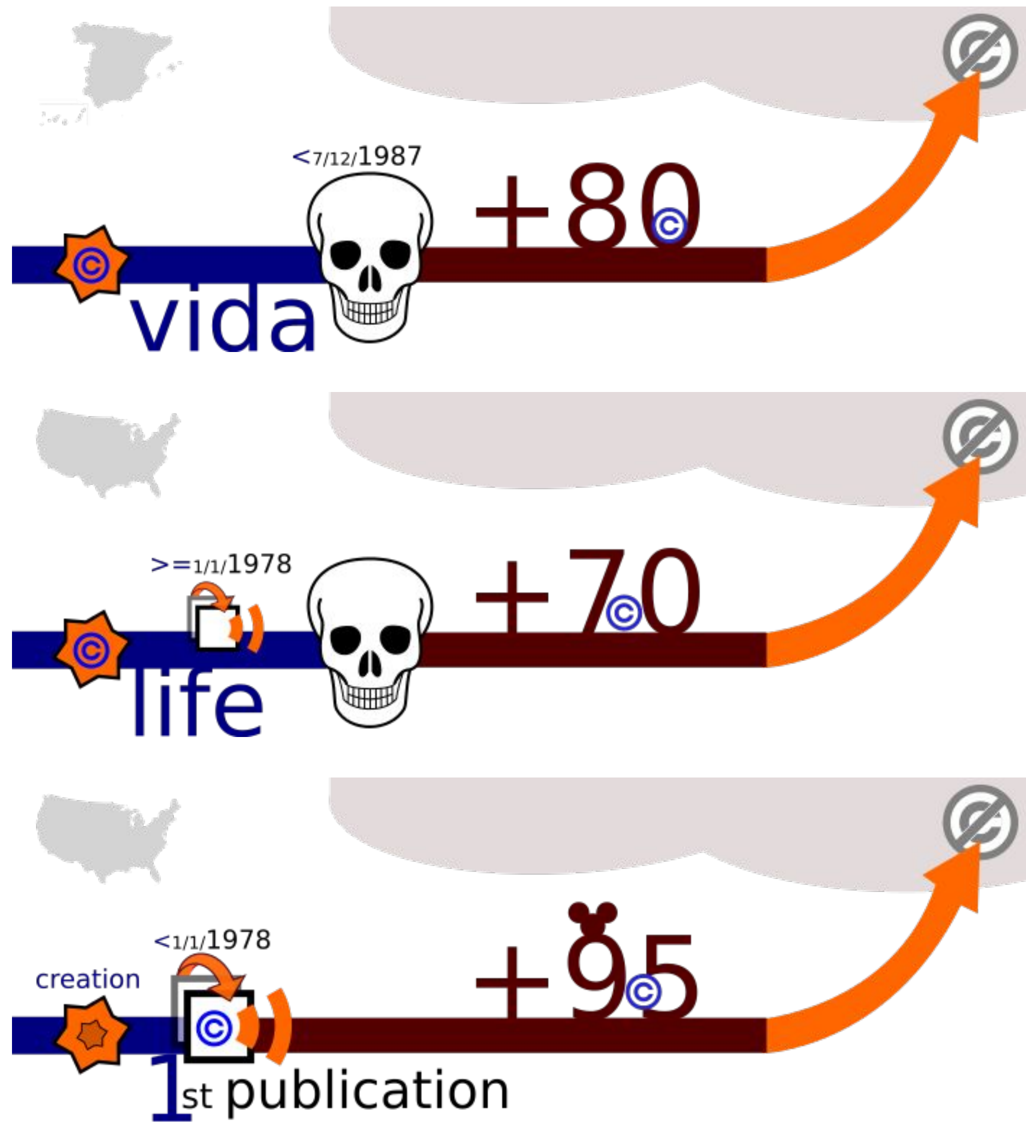
.

Drets d'autor

LA COMUNIFICADORA
programa d'impuls de l'economia col·laborativa procomú

Drets d'autor segons l'estat

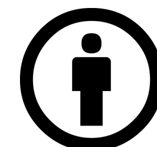

2 tipus de drets d'autor

Drets morals o extrapatrimonials

(intransferibles, inalienables, no es poden cedir)

- Dret d'atribució o **reconeixement**.
- Dret d'**integritat** de l'obra.
- I també: accès a l'exemplar rar, retractar-se, etc.

Drets patrimonials o d'explotació

(transferibles, es poden cedir)

- **Reproduir** o distribuir l'obra o còpies d'aquesta.
- Mostrar, presentar o interpretar l'obra **públicament**.
- Fer obres **derivades** basades en la transformació de l'obra.

Com cedir-los? >

+ més informació

Com es poden **transferir** els drets d'explotació?

- **Contracte** amb un editor o divulgador per la cessió exclusiva o parcial dels drets
- Acord d'adhesió a una **societat de gestió** de drets que els explotarà en nom del titular
- **Permisos** o **llicències** d'ús
  - a algú a condició de pagar un cànon, renda o regalia (*royalty*)
  - a algú lliure de regalies (*royalty-free*) mitjançant un sol pagament
  - **llicència pública** que acompanya l'obra en ser publicada i que cedeix alguns drets a qualsevol persona que en vulgui fer ús

La plataforma de la cooperativa de fotògrafs Stocksy ven l'ús royalty-free de fotos

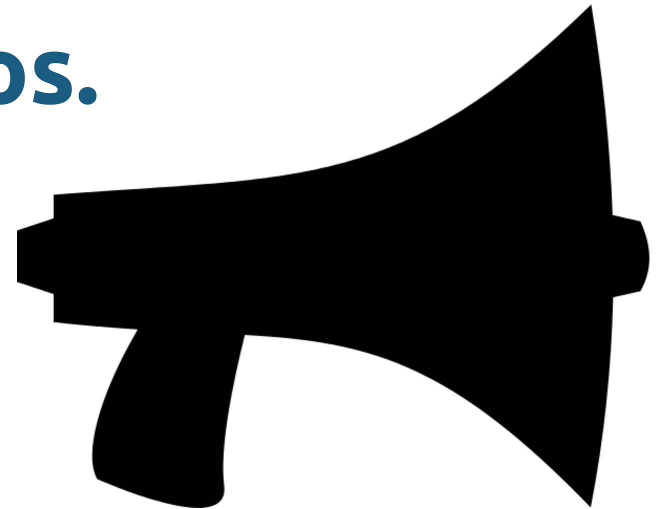

OPEN FOOD NETWORK | KATUMA

<code>

La plataforma Katuma, d'una cooperativa de grups de consum i productors agroecològics, fa servir una llicència copyleft per al codi

Llicències públiques.
Cedir i reservar drets.
Privar i alliberar usos.

Nicbou PD

LA COMUNIFICADORA
programa d'impuls de l'economia col·laborativa procomú

Ajuntament de Barcelona | Barcelona Activa | femPROCOMUNS | free knowledge institute | Lab Laboratori d'emprenedoria social cooperativa COOP

Què és una llicència de drets d'autor?

Un **permís** que es dona en adquirir o accedir a l'obra.
Permet al **receptor de la llicència** exercir determinats drets de propietat intel·lectual
Limita al receptor de la llicència alguns drets que no pot exercir.

Què és una llicència pública?

Un **permís públic** que acompanya sempre l'obra.
Permet **a qualsevol**, com a receptor de la llicència, exercir determinats drets de propietat intel·lectual i n'hi limita d'altres que no pot exercir en el marc de la llicència.

Llicències: segons tipus d’obra

- **obres culturals** / drets d'autor
  - obertes i lliures: CC, GFDL, ...

<code>

- **software** / drets d'autor / polèmica patents
  - obertes i lliures: GPL, AGPL, LGPL, BSD, MPL, MIT, ...

- **tipografia** / drets d'autor - obra aplicada
  - obertes i lliures: SIL, ...

- **bases de dades** / dades no protegibles - protecció estructura
  - obertes i lliures: CC0, ODC, PDDL, ...

- **dissenys** / protecció plànols, esquemes - drets d'autor / marca registrada / patents
  - obertes i lliures: les de obres culturals, software o hardware

- hardware / protecció plànols, esquemes - drets d'autor / marca registrada / patents
  - obertes i lliures: TAPR OHL, CERN OHL, SHL, ... / certificacions

+ info: [Draft DDIY Dominant legal challanges]

Llicències lliures: 4 llibertats

Què es considera “llicència lliure”? El **permís públic** que acompanya una obra i que permet a qualsevol exercir:

la **llibertat 0 d'utilitzar** l'obra i gaudir dels beneficis del seu ús

la **llibertat 1 per estudiar** l'obra i aplicar el coneixement adquirit amb ella

la **llibertat 2 per fer i redistribuir còpies**, totals o parcials, de la informació o expressió

la **llibertat 3 per fer canvis i millores**, i per distribuir les obres derivades

Richard Stallman va iniciar el projecte GNU el 1984, va definir la GPL i va crear la FSF

Vegeu: [Freedom defined]

Drets i llibertats

Un dret que no és reserva l'autor és un dret que s'allibera per als altres

la **llibertat 0 d'utilitzar** l'obra i gaudir dels beneficis del seu ús

la **llibertat 1 per estudiar** l'obra i aplicar el coneixement adquirit amb ella

la **llibertat 2 per fer i redistribuir còpies**, totals o parcials, de la informació o expressió

la **llibertat 3 per fer canvis i millores**, i per distribuir les obres derivades

Richard Stallman va iniciar el projecte GNU el 1984 i va definir la llicència GPL

Erik Möller va impulsar el 2006 la definició consensuada "Freedom defined"

Vegeu: [Freedom defined]

Llicències: alguns drets reservats

Creative Commons: 4 reserves de drets, 6 llicències

creative commons

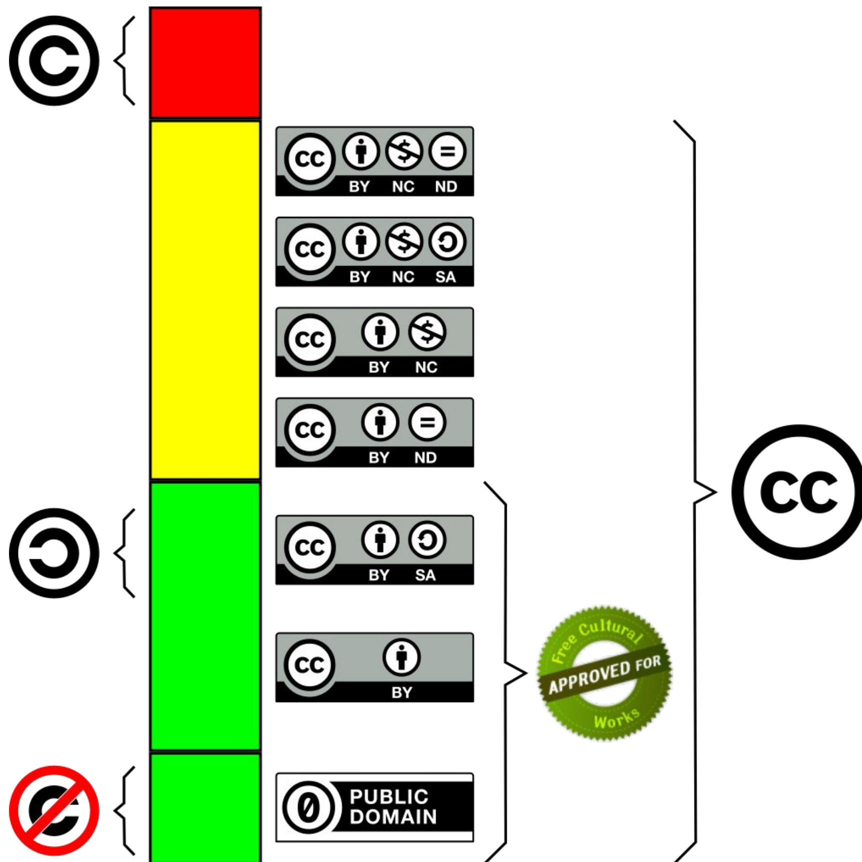
(2001)

[Cultura lliure](#) (2004)

Lawrence Lessig
Retrat de
JericóDelayah CCBYSA

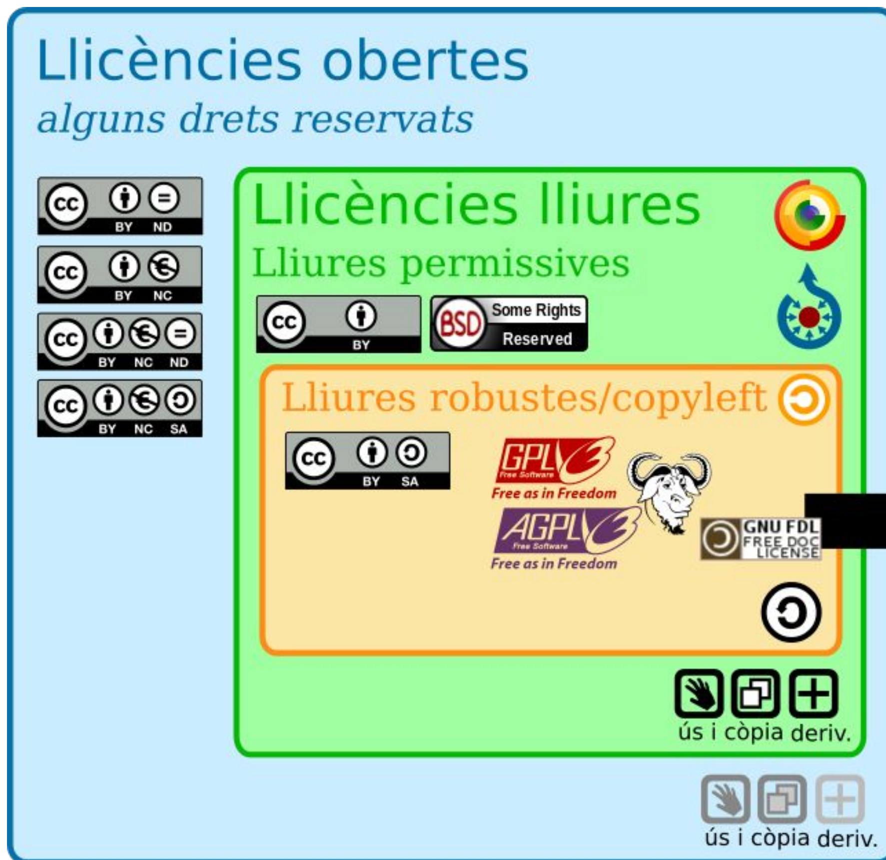
Drets d'explotació que exerceix l'autor o titular amb les llicències

- Dret al **reconeixement** - BY
- Dret a impedir les **obres derivades** - ND
- Dret a impedir l'ús **comercial** - NC
- Dret a obligar a **compartir igual** - SA

[+ més informació](#)

Imatge: Marko Tempica "Txopi" CC0

Llicències: una classificació

- Les **llicències obertes** són les que obren alguns drets (i en reserven altres)
- Les **llicències lliures** són les llicències obertes que obren els drets que fan possible les 4 llibertats
- Les **llicències copyleft** (o robustes) són les llicències lliures que obliguen fer servir la mateixa llicència, mantenint les obres derivades lliures, forçant la reciprocitat

[+ més informació]

Llicències: BSD i GNU

- Les **llicències BSD** (de Berkeley Software Distribution) són llicències lliure **permissives** de sofware; permeten aplicar una llicència diferent (o fer privatiu) el sofware derivat.

- La **GPL** (de GNU Public License) és una llicència lliure **copyleft** de software que obliga a utilitzar la mateixa llicència en la distribució del software derivat

- La **AGPL** (de Affero GNU Public License) és una llicència lliure **copyleft** de software que obliga a utilitzar la mateixa llicència en el software derivat tant si es distribueix com si es presta un servei des de la web sense distribuir-lo

Per què l'Affero?
Per forçar la reciprocitat

Hi ha corporacions basades en serveis web que modifiquen software lliure GPL sense publicar les seves millores. La llicència no les obliga perquè no el distribueixen.

Vegeu: Google AGPL policy
J.Alcántara 2008 Google+AGPL

L'Affero-GPL no permet fer una plataforma de sofware com a servei (PasS) sense publicar les millores fetes al software modificat.

OPEN FOOD NETWORK | KATUMA

Llicències: CopyFair o CopyFarLeft

Propòsit: impedir l'aprofitament del procomú per al lucre capitalista

Les cooperatives belga Ecopower i catalana SomMobilitat desenvolupen una plataforma per compartir cotxes amb llicència PPL

<code>

Peer Production Licence

- Llicència derivada de la Creative Commons No Comercial
- Creada per J.Magyar i D.mytri Kleiner, promoguda per P2P Foundation
- Limita l'ús comercial a organitzacions o col·lectius propietat dels treballadors o dels usuaris
- Llicència genèrica per a obres culturals, no és una llicència de programari

[Telekommunist Manifesto](#)
[Peer Production Licence](#)
[Bawens. P2P to foster Open Cooperativism](#)

El cas de pam-a-pam

Accés dades:
API prevista sense dades sensibles

Metodologia:
Formacions a voluntàries (xinxetes) que fan entrevistes.

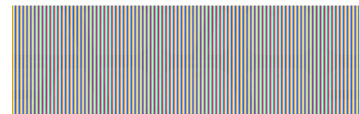

Continguts:
Gràfics i escrits.
Llicència No Comercial
Descartades:
> P2P License
> CC BY SA

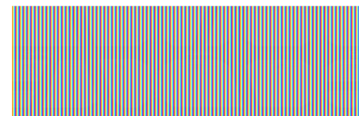
<code>

Frontend = programari lliure Wordpress
Backoffice = desenvolupament propi

PAMAPAM

Marca:
Entitat conjunta XES+Setem que registri la marca

Llicència codi:
Llicència lliure Affero GPL
Obliga a compartir modificacions si fas un servei web.

Accés codi
Repositori GitHub per:
> Transparència
> Debug col·laboratiu
> Contribucions millores

Ajuntament de Barcelona · Barcelona Activa · femPROCOMUNS · free knowledge institute · LabCOOP

El cas d'ensenya el cor

Dades:
Acord de confidencialitat per cedir-les.
Entitats decideixen si:
> agregar-les per informe
> fer-les públiques
API per accedir a les públiques agregades.

[Mercatsocial.xes.cat](https://mercatsocial.xes.cat)

git

Accés codi
Repositori Git.
S'està refactoritzant.
Dependències de:
> Mòduls codi lliures
> Framework Jamgo que s'està alliberant

Llicència codi:
Llicència lliure
Affero GPL
Obliga a compartir modificacions si fas un servei web.

Descartada:
> P2P License

Amenaça percebuda:
Fork consultoria privada en RSC per lucrar-se.

Oportunitat i fortalesa:
Les REAS estat espanyol estan adoptant-la.
La internacionalització està al full de ruta.

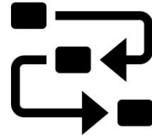

Treballem altres casos?

Dades:

Metodologies:

Continguts:

<code>

Codi lliure extern:

Llicència codi: **Accés codi**

Organització o projecte

Marca:

Imatges:Fasdewx - CC BY-SA 3.0 + Imatges The Noun Project CC BY 3.0: Creative Stall, Adrian Park + Rflor

femPROCOMUNS

Juguem amb la compatibilitat de les llicències?

Remix Game

Objectiu: guanya el primer jugador capaç de combinar quatre tipus de mitjans (text, imatge, àudio, vídeo) amb llicències compatibles.

Joc: Barrejar la baralla i donar set cartes a cada jugador. Col·loqueu les cartes restants al centre de la zona de joc. Quan sigui al teu torn, pregunta a un altre jugador per una carta específica per llicència i tipus de mitjà ("Tens una carta CC By Audio?"). Si l'altre jugador té la carta sol·licitada, ha de lliurar-la al jugador que li ha demanat, que pot demanar una altra carta al mateix o a qualsevol altre jugador. Si l'altre jugador no té la carta, respon "Busca-la!", I el primer jugador pren una carta de la pila restant (si n'hi ha). Això acaba al seu torn.
Guanyar el joc: qui aconsegueix combinar els quatre tipus de mitjans (text, imatge, àudio, vídeo) amb llicències compatibles, la persona afortunada ha de cridar "REMIX". bastant fort, i a continuació revelar el remix als altres jugadors. Els altres jugadors haurien de fer tot el possible per invalidar el remix per motius legals (és a dir, trobar problemes de compatibilitat de la llicència amb el remix).

remix game